

Solna kommun
kommunstyrelsen@solna.se
barn-utbildningsforvaltningen@solna.se

Rektorn vid Solna Gymnasium
dan.sundblad@solna.se

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn i Solna Gymnasium
i Solna kommun

Tillsyn i Solna Gymnasium

Skolinspektionen genomför tillsyn i Solna kommun under våren 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Solna Gymnasium besöktes av Skolinspektionen den 22 och 23 april 2014.

Fakta om skolenheten

Solna gymnasium är en kommunal gymnasieskola i Solna kommun. Gymnasiet erbjuder sammantaget fem nationella program, introduktionsprogram samt nationell idrottsutbildning (NIU) inom sju olika idrotter. Solna gymnasium erbjuder utbildning på följande nationella program:

Barn- och fritidsprogrammet (BF), inriktningen fritid och hälsa.

El- och energiprogrammet (EE), inriktningarna dator- och kommunikationsteknik samt elteknik.

Ekonomiprogrammet (EK), inriktningarna ekonomi och juridik.

Naturvetenskapsprogrammet (NA), inriktningen naturvetenskap.

Samhällsvetenskapsprogrammet (SA), inriktningarna beteendevetenskap och samhällsvetenskap.

Introduktionsprogrammet

Individuellt alternativ

Preparandutbildning

Språkintröduktion

Yrkesintröduktion

Skolenheten har vid tiden för tillsynsbesöket totalt 678 elever. Det största programmet är samhällsvetenskapsprogrammet med 197 elever och det minsta programmet är barn- och fritidsprogrammet med 50 elever.

Verksamheten är organiserad i sju programlag. Skolenheten har en ledningsgrupp som består av rektor som tillträdde sin tjänst vårterminen 2014, två biträdande rektorer samt NIU-samordnaren.

Kunskapsresultat

Skolverkets nationella statistik visar följande resultat när det gäller den genomsnittliga betygspoängen för de olika programmen läsåret 2012/13, (motsvarande resultat för riket anges inom parentes): elprogrammet 12,4 poäng (12,3), naturvetenskapsprogrammet 14,8 (16,0) och samhällsvetenskapsprogrammet 12,9 (14,7).

Av Skolverkets statistik för läsåret 2012/13 framgår vidare att 95 procent av eleverna på elprogrammet (85 procent är motsvarande andel för riket) är behöriga till universitets- och högskolestudier, 86 procent av eleverna på naturvetenskapsprogrammet (95 procent) samt att 87 procent av eleverna på samhällsvetenskapsprogrammet (92 procent) är behöriga till universitets- och högskolestudier.

Helhetsbedömning

Alla elever vid Solna gymnasium når inte godkänt betyg i samtliga kurser som ingår i utbildningen. Solna gymnasium behöver utifrån detta vidta åtgärder inom flera områden som har betydelse för att höja elevernas kunskapsresultat.

Det är centralt att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete för att utveckla verksamheten mot de nationella målen. I kvalitetsarbetet ska personal och elever vara involverade och det systematiska kvalitetsarbetet ska vara dokumenterat. På Solna gymnasium har det de senaste läsåren inte bedrivits något systematiskt kvalitetsarbete, bland annat på grund av att det har skett ett par byten av rektorer. På nuvarande rektors initiativ har det inletts ett arbete för att samla in resultat från elevenkäter och kunskapsresultat som ett led i att skapa förutsättningar för ett systematiskt kvalitetsarbete.

De flesta av de elever som Skolinspektionen har mött saknar kunskap om de examensmål som finns för varje program. Tillsynen visar också att dessa mål inte heller är en självklar utgångspunkt vid lärarnas planering och genomförande av undervisningen. Rektorn måste därför se till att lärarna samverkar för att utbildningens olika delar ska hänga samman och bilda en helhet vilket ger eleverna möjlighet att uppfatta flera kunskapsområden som en helhet.

Vidare måste rektorn se till att eleverna har ett reellt inflytande över utbildningens utformning oberoende av program, lärare och ämne.

Tillsynen visar att Solna gymnasium behöver säkerställa att elever som är i behov av studiehandledning på modersmålet ges det stöd de är i behov av.

Skolinspektionens utredning visar att eleverna upplever skolan som trygg och att många elever trivs i sin skola. Skolinspektionen bedömer dock att Solna gymnasium behöver arbeta med att förbättra studieron. Bristande studiero har varit ett förbättringsområde under flera år på skolan. Tillsynen visar att perso-

nal inte alltid anmäler till rektorn då elever utsätts för kränkande behandling. Skolans plan mot kränkande behandling saknar en redogörelse för planerade åtgärder som ska vidtas för att motverka kränkande behandling samt en redogörelse för föregående läsårs åtgärder.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Solna kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 26 september 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Solna kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet med undervisning och lärande.

- Se till att undervisningen i skolan utgår från och omfattar examensmålen för respektive nationellt program samt ämnesplaner och kursplaner.

Motivering

Examensmål och samverkan

Undervisning för elever i gymnasieskolan ska ske mot de examensmål som finns för varje nationellt program. Enligt läroplanen ska lärarna samverka med varandra i arbetet med att nå utbildningens mål och för att ge eleverna möjlighet att nå examensmålen.

Eleverna uppger vid intervju att det för dem inte tydligt framgår vilka som är just deras examensmål. Vidare framkommer att det för de flesta eleverna är ovanligt med ämnesövergripande projekt på skolan. Vid intervju med lärarna framkommer att de inte har arbetat utifrån examensmålen för respektive program och att de anser att det saknas en systematik kring detta. Vid skolan har skapats nya programlag där lärarna arbetar tillsammans med andra lärare som undervisar på samma program. Lärarna menar att detta kommer att underlätta lärarnas samverkan kring utbildningens examensmål och ämnesövergripande projekt. Rektorn bekräftar att det på skolan saknas samverkan mellan lärarna och att examensmålen inte är förankrade i undervisningen. Han har dock tilltro till att de nya programlagen ska främja samverkan mot examensmålen.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att skolans arbete med att samverka och utgå ifrån och omfatta examensmålen i undervisningen brister. Verksamheten uppfyller således inte författningarnas krav och Solna kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

1 kap. 11 § och 4 kap. 5 § skollagen, 4 kap. 1 § gymnasieförordningen
Lgy 11 2.1 Kunskaper

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Solna kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet med grundläggande värden och inflytande.

- Ge eleverna ett reellt inflytande över arbetssätt, redovisningsformer och undervisningens innehåll.

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen. I läroplanen tydliggörs lärarnas ansvar för inflytandet genom att de svarar för att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen.

Av läroplanen framgår att lärarna har ett utpekat ansvar för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 674) anges att eleverna har rätt till inflytande över undervisningen, skolmiljön och verksamheten i övrigt. Kravet på att eleverna ska stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen innebär att det inte är tillräckligt att eleverna ges möjlighet att ta del i detta arbete utan det krävs ett mer aktivt arbete från skolans sida.

Vid intervju med elever framkommer att deras inflytande över undervisningen är lärarberoende och att det är ovanligt att eleverna får inflytande över undervisningens innehåll. När eleverna får inflytande handlar det oftast om saker som när ett prov ska göras eller om examinationen ska vara muntlig eller skriftlig. Lärarna bekräftar att det är ovanligt att eleverna har ett reellt inflytande över undervisningens innehåll. Lärarna uppger att eleverna inte är vana att vara med och påverka och att det i vissa ämnen kan vara svårt att låta dem få påverka. Rektor har identifierat elevernas inflytande som ett område de behöver arbeta ytterligare med på skolan.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att skolans arbete med elevernas inflytande över utbildningen brister. Verksamheten uppfyller således inte författningarnas krav och Solna kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

1 kap. 10 § och 4 kap. 9 § skollagen

Lgy 11 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Trygghet och studiero

Bedömning

Solna kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra med trygghet och studiero.

- Se till att utbildningen präglas av studiero.
- Se till att kränkningar anmäls till rektor.
- Se till att det i skolans plan mot kränkande behandling anges vilka åtgärder som ska vidtas för att förebygga och förhindra kränkande behandling samt innehåller en redogörelse av hur föregående års planerade åtgärder har genomförts.

Motivering

Studiero

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Tillsynen visar att eleverna vid Solna gymnasium inte har tillräckligt god studiero. Vid elevintervju framkommer att studieron varierar beroende på lärare och att det finns lärare på skolan som upprätthåller en god arbetsro. Eleverna uppger att "vissa lärare skapar sig inte någon respekt och då känner man att det inte spelar någon roll". Lärare uppger att det i skolans ljusgård kan vara hög ljudnivå och en lärare säger "att stöket följer med in i klassrummen". Rektor bekräftar vid intervju att det saknas studiero i flera undervisningssammanhang på skolan. Egna enkäter som genomförts på skolan visar att kring 50 procent av eleverna anser att det saknas studiero.

Anmäla kränkningar till rektor

Enligt skollagen är lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektorn.

På Solna gymnasium skriver lärare en incidentrapport vid allvarliga situationer som överlämnas till rektor. Vid intervju med lärare framkommer att inte samt-

liga fall av kränkningar kommer till rektors kännedom. Lärarna på introduktionsprogrammen uppger att det har hänt att kränkningar som lärarna har tagit tag i inte har rapporterats till rektorn. Rektorn har identifierat att skolans rutiner kring att kränkningar ska rapporteras till rektorn brister.

Plan mot kränkande behandling

Huvudmannen ska enligt skollagen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolinspektionen har tagit del av Solna gymnasiums senaste plan mot kränkande behandling som är daterad till 2012. För nuvarande pågår ett arbete med att ta fram en ny plan mot kränkande behandling. Planen uppfyller till viss del de krav som ställs på en plan mot kränkande behandling. Den saknar dock både en kartläggning och en redovisning av vilka konkreta insatser som skolan planerar att vidta under det kommande året för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Solna gymnasiums verksamheter är av skiftande karaktär och är även rent geografiskt utspridda. I planen går det inte att urskilja de specifika förutsättningar, behov och åtgärder som finns på Solna gymnasium. Planen saknar också en redovisning av hur de under föregående år planerade åtgärderna har genomförts.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att det finns brister i skolan arbete med trygghet och studiero. Verksamheten uppfyller således inte författningarnas krav och Solna kommun föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

5 kap. 3 §, 6 kap. 6, 8 och 10 §§ skollagen,

Lgy 11 Skolans värdegrund och uppgifter, Lgy 11 2.2 Normer och värden

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Solna kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Arbetet ska dokumenteras.

Motivering

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Om det vid uppföljning av verksamheten kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen, enligt skollagen, se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Det förutsätter att det finns rutiner för att redovisa konstaterade utvecklingsbehov till huvudmannen.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) innebär systematiskt och kontinuerligt att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen.

Skolinspektionens utredning visar att det på Solna gymnasium inte har bedrivits ett systematiskt kvalitetsarbete de senaste läsåren. Vid samtal med lärare, elevhälsan och rektor framkommer att rektor har inlett en process för att skapa systematik i kvalitetsarbetet, vilket tidigare har saknats under lång tid. Rektor har påbörjat arbetet med en kvalitetsredovisning för skolan och under innevarande läsår ska det tas fram underlag för lärarnas deltagande i det systematiska kvalitetsarbetet, t.ex. samlade kunskapsresultat och elevenkäter. Lärarna uppger att det har varit ett uppehåll i det systematiska kvalitetsarbetet, främst på grund av flera rektorsbyten på skolan, och att det har satt igång med den nya rektorn men att de är i starten av detta arbete.

Skolinspektionen vill betona vikten av att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete för att utveckla verksamheten mot de nationella målen.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att skolans systematiska kvalitetsarbete brister. Verksamheten uppfyller således inte författningarnas krav och Solna kommun föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

4 kap. 4-7 §§ skollagen, Lgy 11 2.6 Rektorns ansvar

Erbjudande av utbildning**Bedömning**

Solna kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet med erbjudande av utbildning.

- Se till att ge de elever som är i behov av studiehandledning på modersmålet sådant stöd.

Motivering*Studiehandledning på modersmålet*

I skollagen anges att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Av gymnasieförordningen framgår vidare att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

Vid intervju med lärarna framkommer att det finns ett flertal lärare som är osäkra på vad studiehandledning på modersmålet innebär. Lärarna på introduktionsprogrammen uppger att det saknas studiehandledning för de elever som är i behov av det. Enligt elevhälsan finns det elever på skolan som är i behov av studiehandledning på modersmålet men som inte får det. Rektor uppger i intervju med Skolinspektionen att skolan brister i sin hantering av studiehandledning på modersmålet.

Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att det finns brister när det gäller tillgången på studiehandledning på modersmålet. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Solna kommun föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 25 § skollagen, 9 kap. 9 § gymnasieförordningen

Omfattning, innehåll och resurstillgång**Bedömning**

Solna kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet med omfattning, innehåll och resurstillgång.

- Se till att rektor fattar beslut om förläggning av kurser.

Motivering*Beslut om förläggning av kurser*

Rektorn ska, enligt gymnasieförordningen, besluta om hur hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och hur fördelningen över läsåret ska göras.

Av intervju med rektorn och dokumentstudier framgår att rektorn vid Solna gymnasium inte har fattat beslut om hur hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och därmed inte heller om hur kurserna ska fördelas på läsåren.

Skolinspektionens utredning visar att rektorn inte beslutat om fördelning av delar eller hela kurser till arbetsplatser. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Solna kommun föreläggs åtgärda bristen.

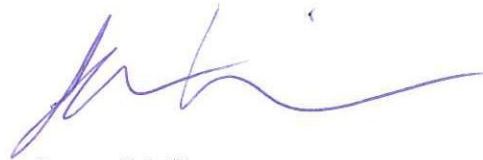
Författning

16 kap 11 § skollagen, 4 kap. 12 § gymnasieförordningen

På Skolinspektionens vägnar



Katarina Håkansson
Beslutsfattare



Jesper Molin
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.